

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna hranilnica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Pred izidom Vodnikovih knjig

Večeri se daljšajo in človeka kar žene h knjigam, v katerih zaživi pomlad pozimi. S takimi mislimi sem te dni stopil v pisarno Vodnikove družbe, kamor sta me gnali radovednost in dolžnost — moral sem urediti vse potrebno glede letošnjih meni poverjenih članov.

V pisarni sem že opazil, da se pripravljajo na čas razpošiljanja knjig. Na moje vprašanje, ali bo knjižni dar Vodnikove družbe že kmalu dotiskan, so mi odgovorili:

»Tiskarna dela s polno paro. Zamuda bo pa kljub temu. Krivda na tem ne zadene nas, povzročila jo je stavka v tiskarnah. Pa tudi člani sami nosijo del krivde, ker zavlažujejo plačevanje članarine do zadnjega. Toda zdaj že vemo: zadnji teden tega meseca bodo prvi zaboji zapustili našo pisarno.«

»Kaj pa članstvo?«

»Vodnikova družina je velika. V desetih letih si je pridobila zelo mnogo stalnih prijateljev. Ako pa sodimo po dosedanjih prijavah, bo članov toliko ko lani. Članstvo je spoznalo, da nismo krivi znižanja plač. In naposled smo v pravem pomenu socialni: 20 Din za pet knjig!«

»In knjige?«

»Knjige? To je osrednje vprašanje. Okoli njega se sučejo vse naše skrbi in težave. Najprej izbira, nato tisk in naposled razpošiljanje — tri pomembne zadeve pri vsakem letnem delu. Toda o knjigah samih Vam bo lahko kaj več povedal gospod ravnatelj tiskarne.«

Potrkal sem pri ravnatelju. Sprejel me je prijazno. Vstopila sva v strojnico. Velik stroj pred nama meče velike pole iz svoje razgibanega sestava.

»To so pole Ravljenove knjige: »Pot k mrtvim bataljonom«. Potopis o našem Jadransku s slikami v bakrotisku. Prepričan sem, da bodo slike že same pričarale čitatelju solnčni Jadran od Sušaka pa tja do Krfa.«

Bakrotisk. Saj ga pri nas niti ceniti ne znamo. Če bi vedeli, koliko dela in truda zahteva, bi vse drugače gledali na slike, ki bodo letos napolnile kar tri izmed petih Vodnikovih knjig. Izmed teh bo Bitenčeva mladinska knjiga »Zlati čevljički« nedyvno največje presenečenje. Ni zelo obsežna, toda upravičeno morejo biti na njo ponosni mojstri, ki so jo ustvarili. Knjižica skriva v sebi ono lepoto, ki jo more zajeti le nežna otroška duša.

Ko sva prišla slednjič v stavnico, sem videl na policah ležati lesene nosilce, obložene s stolpci stavka.

»Največ dela je s pratiko. Letos ob 10-letnici še prav posebno. Preden zaradi nje nehajo stavni in tiskarski stroji svojo enakoverno svinčeno pesem, traja tedne, zakaj pomisliti moramo, da gre za njo skozi stroj najmanj 150.000 pol. Nagomiljene pole je treba nato urediti in vezati v knjige. Član, ki dobi knjigo na dom, vsega ogromnega truda pisateljev, urednika, stavcev, strojnikov in pisarne, ne vidi.«

Poslovil sem se in se vrnil v pisarno. Tu so mi pokazali odtiske naslovnih strani letošnjih knjig v plemenitem tisku.

Poln lepih vtiskov sem zapuščal tiskarno, kajti prepričan sem se, da bo letošnji knjižni dar vreden 10-letnice, ki jo praznujejo letos Vodnikova družba in z njo njeni dolgoletni člani in marljivi poverjeniki.

prosvetljeni svet, izhaja, da je misel varčevanja zdrava, koristna in potrebna. Ves svet je bil ta dan združen v duhu z nami. Milijoni in milijoni ljudi se prav tako kakor mi zavedajo pomena varčevanja in prihrankov za napredek svojega lastnega gospodarstva.

Zakaj je treba varčevati, to je polagati na stran oni del denarja, ki ga trenutno ne potrebujemo, ter ga zaupati domačemu denarnemu zavodu?

Vsi vemo, da povprečno ne živimo le kratek čas, od danes do jutri, temveč da nas čaka dolgo življenje. Danes ne vemo, kaj nas lahko doleti v teku življenja. Vsi pa želimo, da bi imeli brezskrbno življenje. Zato je potrebno, da se človek odloči v boljših časih, ko ima zadostne dohodke, da si nekaj prihrani za slabše čase, ko bo nujno potreboval svojih prihrankov, da se prebije skozi one hude dneve, ki ga morda čakajo. Potem, ko je poravnal izdatke za življenje, ne bo denarja, ki mu še ostane, izdal za dvomljive užitke, kakor za tobak, alkohol in slaščice, temveč bo v mislih na svojo bodočnost in tudi bodočnost svojih otrok nesel preostali denar v domači denarni zavod ter ga naložil na hranilno knjižico.

Varčevanje pa še ne obstoja v tem, da nekdo drži svoj denar doma, kajti tedaj ne koristi niti lastniku, še manj pa splošnosti, ki brez tega denarja ne more izhajati. Ker je denar skrit, ga seveda v prometu ni. Razen tega je tak denar zmerom v nevarnosti, o čemer vam pričajo nešteta časopisna poročila o vlomih, ropih, tatvinah, požarih in celo roparskih umorih.

Primere varčevanja poznamo že iz davne zgodovine. Vsem je znana iz svetega pisma povest, kako je egiptovski Jožef svetoval faraonu, da v 7 dobrih letih ukaže zbirati žito za 7 slabih let. Ako bi torej po 7 dobrih letih sledilo 7 slabih let, kakor stoji v sv. pismu, naj bi bili ljudje preskrbljeni z najnужnejšim živežem — z žitom.

Samo državna oblast je torej spoznala, da je varčevanje potrebno in koristno prebivalstvu, da si bo pomagalo s presežki iz boljših let v slabših časih. Tudi na Češkem in Nižjem Avstrijskem so na ta način že v 17. stoletju in pozneje skrbela oblastva za to, da je prebivalstvo v dobrih letih odvajalo del prihranka (razne vrste žita) v skuro na skladišča. Iz teh skladišč so potem ljudje v slabših časih dobivali podpore ali posojila v obliki žita ali pa tudi denarja. Predpisano je bilo, da je moralo biti v takem skladišču na razpolago vsaj toliko žita ali drugih živil, da je zmerom zadostovalo za eno setev vsemu okraju.

Tudi pri nas na Gorenjskem smo poznali take žitne hranilnice. V Južni Srbiji je bil predpisan podoben način prisilnega varčevanja še v preteklem stoletju. V teh »žitnih hranilnicah« so našli ljudje pomoč v slabih časih.

Najlepši primer za zbiranje in varčevanje je čebelica, ki je naslikana na mnogih hranilnih knjižicah naših hranilnic in posojilnic kot zgled za varčevanje. Poleti nabira med in vosek, da bo imela pozimi dovolj hrane. Zato more preživeti še tako dol-

Smisel varčevanja in nalaganja v denarne zavode

Iz predavanja dr. Vladimira Murka, privatnega docenta na ljubljanskem vseučilišču, ki ga je imel za praznik varčevanja, posnemamo nastopne glavne misli:

Morda bo kdo rekel, da v sedanjih časih nima smisla govoriti o varčevanju in njegovem pomenu, češ da varčevanje itak nima pomena in da smo Slovenci itak bili vedno dovolj varčni. S pomočjo prihrankov da smo si dvignili gospodarstvo, zgradili lepe domove, dobre ceste in razna javna posojila. Da smo v tem oziru na razmerno visoki stopnji, je res ali je vsaj bilo res. Človeštvo pa se nikdar ne sme zadovoljiti s tem, kar je, temveč mora stremeti za izboljšanjem življenjskih pogojev.

Ako pogledamo, kdaj so bile zgrajene one najrazličnejše zgradbe, ugotovimo, da skoro vse brez izjeme pred letom 1931., torej preden je prišlo pri nas do onega dvig-

ganja denarja iz naših domačih denarnih zavodov. Odkar so ljudje nehali varčevati, to je nositi denar, ki ga trenutno niso potrebovali, v domače denarne zavode, in odkar zavoljo tega denarni zavodi niso več mogli dajati novih posojil, se skoro nikjer več ne opažajo nove zgradbe, niti javne niti zasebne, in ne opažajo se več blagodejni vplivi varčevanja.

Ze ta dejstva jasno zahtevajo, da spet posvetimo svojo pozornost varčevanju, kakor smo jo nekdanj, in sicer zato, da bomo spet deležni vseh dobrot, ki jih je nudilo varčevanje vsakemu posamezniku, pa tudi celotnemu narodnemu gospodarstvu v vseh državah, in ki jih bo zanesljivo spet nudilo tudi nam.

Zato se je slavil 31. oktobra na vsem svetu mednarodni praznik varčevanja. Ze iz tega dejstva, da obhaja ta praznik ves

go zimo. Ako skrbijo za slabe čase živali, potem je še bolj razumljivo, da skrbijo za slab čase tudi ljudje, ki znajo vse drugače presoditi, kaj jih lahko doleti, medtem ko varčujejo živali iz prostega nagona samohranitve.

Človek, ki varčuje v boljših za slabše čase, ne misli pri tem le na zimo, ko morda ne bo imel dela ali službe, ker se da njegovo delo opravljati le poleti, in ne misli le na sebe, kako bi se preskrbel za negotovo bodočnost, ampak skrbi tudi za svoje najbližje, mož za svojo ženo, starši za svoje otroke. Eni varčujejo, da si s tem zagotovijo brezskrbno starost, drugi zato, da bo njihova hčerka imela doto ali vsaj balo takrat, ko se bo omožila, da bo skupno s svojim možem ustanovila nov dom. Drugi starši varčujejo s tem namenom, da bo mogel njihov sin študirati ali se izučiti v kaki obrti ali v trgovini ter si naposled odpreti lastno trgovino, obrt ali pisarno. Vsak vstop v življenje zahteva nekaj glavnice. Drugi varčujejo, da si morejo iz svojih prihrankov postaviti dom, v katerem bodo sami gospodarili, zavedajoči se gesla: le kdor ima denar, je neodvisen gospodar.

Denar, ki ga starši izdajajo za vzgojo otroka, tudi nikoli ni zavržen, zakaj čim več kdo zna, tem več bo v življenju dosegel. Najsrečnejši je oni, ki more s pomočjo prihrankov iti daleč v svet, da spozna še druge narode in njihove običaje, zakaj kdor ima odprte oči, se bo povsod nečesa naučil.

Mnogi starši skrbijo za svoje otroke že takoj po njihovem rojstvu. Ob rojstvu že jim naložijo na hranilne knjižice manjše ali večje zneske, ki so osnova njihove bodočnosti, kajti tu in tam se bo že kdo našel, ki bo otroku dal še kak maihen znesek za rojstni dan, za birmo, za dobro spričevalo. So tudi starši, ki se zavežejo nalagati za svojega otroka mesečno ali tedensko določen znesek, na primer skozi 25 let. Tako bo imel otrok v svojem 25. letu potrebno glavnico, da bo mogel stoniti v življenje in si ustanoviti svojo domačijo.

Kaj pa delajo denarni zavodi z denariem, ki so ga prejeli od svojih vlagateljev? Nekaj ga imajo seveda zmerom v blagajnah

za izplačila vlagateljem, večino denarja pa posojajo raznim podjetnim ljudem, ki nimajo dovolj lastnega denarja, da bi si z njim postavili hišo ali na primer odprli trgovino ali uredili obrtniško delavnico. S tem dajo delo obrti in industriji. Ako ima sta delo obrt in industrija, ga imajo tudi premogovniki, in tako se učinki povečanega stavbnega gibanja prenašajo na celotno gospodarstvo. Večje število ljudi, ki pride tako spet do kruha, nastopa spet kot kupec na trgu, in tako pridobijo vsi, ki prodajajo blago najrazličnejše vrste, obenem pa tudi vsi, ki to blago izdelujejo ali pridelujejo, torej kmetje, trgovci, obrtniki in industrija vseh vrst.

Vsak dinar, ki pride v denarni zavod in ki gre iz denarnega zavoda v obliki posojila spet nazaj v gospodarstvo, prinaša last-

niku koristi v obliki obresti, celotnemu gospodarstvu pa koristi s tem, da ustvarja priložnost za zaposlitev novih delovnih sil. V drugih državah, kjer se je po l. 1931. dvignjen denar začel vračati v denarne zavode, in to k sreči opazujemo že skoro povsod, se je zaradi tega začel popravljati gospodarski položaj in število brezposelnih je znatno padlo.

Sicer ni predpisa, ki bi mogel ljudi prisiliti, da zaupajo svoj denar spet denarnim zavodom, ker je treba lastniku denarja prepuščati odločitev, kako bo naložil svoj denar. Kdor pa ve, kako velike važnosti je vsak prihranek za celotno narodno gospodarstvo, bo svoj denar spet nalagal v denarne zavode zavedajoč se, da prispeva tako tudi on k zmanjšanju gospodarske stiske in da tudi on tako ustvarja delo.

Predlog za izpremembo uredbe za zaščito kmetov

Posebni odsek skupščinskega odbora poslancev JRZ je predložil skupščinskemu odboru JRZ poročilo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti kmetov dolžnikov. V naslednjem prinašamo glavne misli tega poročila:

Ker bi običajno plačevanje kmečkih dolgov na eni strani ne zadovoljilo upnikov, na drugi strani pa bi to odplačevanje odvezlo kmetom dolžnikom vsak kredit vsaj za časa odplačevanja, naj prevzame odplačilo vseh kmečkih dolgov nasproti upnikom država sama, ki naj potem na katerikoli način v daljših obdobjih izterja od kmetov dolžnikov one zneske, ki jih je zanje izplačala.

Zaradi pomanjkanja gotovine naj izplača država te dolge v posebnih državnih obveznicah, ki bi bile slične obveznicam za vojno škodo in ki bi se glasile na 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 Din. Višina posameznih dolgov in 10.000 Din. Višina posamezne ločbo. Te obveznice bi se smele obrestovati največ z enodstotno do poldrugodstotno

obrestno mero, da bi se s tem dosegel njihov stalni tečaj na borzah. Amortizacija teh obveznic bi se vršila potem vsakoletno tako, da bi država odkupila izvesten del obveznic.

Glavna korist za upnike bi bila v tem, da bi država zajamčila tem svojim obveznicam prvenstvo v lombardiranju pri drž. in privilegiranih državnih zavodih. Upniki bi s prodajo teh obveznic prišli do denarja, do katerega imajo pravico in na katerega že tako dolgo čakajo. S tem bi se tudi znatno povečal denarni obtok v državi. Država bi si zneske, ki bi jih izplačala upnikom v obliki obveznic, zajamčila z vknjižbami na posestvih kmetov dolžnikov.

Če se bo ta predlog uveljavil, še ni znano. Gori omenjeno poročilo trdi, da bi bila taka rešitev vprašanja kmečkih dolgov pravična za obe strani. Ker bi tečaj teh obveznic gotovo takoj po emisiji padel, pa vendar obstoja vprašanje, kako bi zakonodajalec preprečil oškodovanje upnikov. Pri reševanju kmečkih dolgov pač ne smemo nikdar pozabiti, da so posredni (preko zadružnih

Soteščan:

SKRIVNOST OBLJUBE

Tedaj se ni mogla več zanašati. Nasilnik ji je grozil, da jo bo dal sežgati na grmadi. Zbala se je muk ter se vdala v usodo.

»Nesramnik!« — Iz mladeniča je bruhnila divja jeza. Izvedel je dovolj; nepotrebno je bilo vsako nadaljnje vprašanje.

Lipe si ni belil glave, zakaj je vznemirilo tovariša njegovo pripovedovanje. Vse, česar si je še domislil, mu je razlagal na dolgo in široko.

Janez je odložil delo. Umaknil se je v samsoto, kjer je premišljal svojo nesrečo. Njegovi misli so begale kakor ptice pred nevihto. »Minka ne sme postati njegova žena«, je sklenil v svojem srcu. »Predrznemu lažnjivcu bom napovedal boj, v katerem mora zmagati pravica. Iztrgati jo moram iz njegovih krempljev... Boriti se hočem do poslednjega dihanja.«

Počakal je prve ladje, ki je priplula mimo, obložena z žitom. Jošt ga je skril med sode. Janez mu je povedal, da mora oditi domov zaradi važnega opravila.

O mraku nekega večera je prispel v Orešje. Prva pot ga je vedla h Koširju. Minka je kriknila, ko ga je zagledala pred sabo. Starcu so polzele solze veselja po velem licu.

»Janez, ali nisi umrl?« se je naslonila na njegovo ramo.

»Nisem.« — Privzdignil ji je glavo ter jo pogledal očitajoče: »Toda ti si zame skoro že umrla...«

Mladenki se je užalilo. Pričela je mloiti teta.

»Ne jokaj, Minka!« se mu je zasmilila. »Prišel sem, da te rešim...«

»Odpusti, Janez! Čez tri dni bi morala biti poroka...«

»Janez, nikar tako glasno!« je trepetala.

»Ne boj se, Minka! Prišel sem o pravem času. Nisi še storila usodnih korakov...«

Minko je skrbelo: »Ali se bova mogla...«

»Bežala bova... Beg je najina edina rešitev...«

»In oče? Rada grem s teboj, kamor hočeš... Toda kaj bo z očetom...«

Janez ji ni mogel takoj odgovoriti.

»Zaradi mene pojdi, kamor hočeš«, se je oglasil oče. »Bežita in bodita srečna! Jaz ne bom več dolgo tlačil trave.«

Mladenka je vzdrhtela. Nekdo je potrkal na okno. »Skrij se, Janez!« je stopila tako, da ga je zakrila s svojim telesom.

Janez je sedel na klop in rekel odločno: »Tukaj sem in nikamor se ne ganem. Pomnil bo, kdor se me bo dotaknil.«

»Odprite!« je spregovoril pozni prišlec. To ni bil Janže. Minka se je oddahnila.

Vstopil je grajski volar Škorec. »Glej ga no! Ali si res tukaj?« je obstal pred Janezom. »Pa kdo te je poklical?«

Janez mu je razložil vse, kod je hodil in

kako je izvedel, kaj se godi v Orešju. Zaval mu je tudi, da namerava pobegniti z Minko.

Škorec mu je prepovedal: »Bog ne daj, da bi se ganil iz Orešja. Tudi skrivati se ni treba. Pojdi in zavriskaj na vasi, da se bo čulo na Brstičje. Pokaži se! Vsi naj te vidijo, da si tukaj...«

»A če pridejo biriči?« je zaskrbelo Minko.

»Naj le pridejo se je posmehnil. »Pa jih ne bo; ni se jih treba bati.«

Janez in Minka sta ga gledala neverno.

»Da, da. Nič me ne glejta«, je resno govoril Škorec. »Vajina zadeva se bo sijajno iztekla.«

»Janže bo sitnari!«, je omenil Košir na začetku.

»Tisto revše!« se je izrazil Škorec zaničljivo. »Njegova oblast ugaša. Jaz ga bom uničil.«

»Ali se spet kaj kuha?« Janez je mislil na upor, a Škorec mu je namignil: »Je že izkuhan in ohlajeno. Zato bo treba spet pogreti...«

Janez ni vedel, kaj pomenijo njegove besede.

S posameznimi vasmi je imel Robidar precej dobre zveze. Povsod je imel svoje tajne opazovalce. Tudi v Orešju je bil nekdo, ki mu je hitro sporočil, da se je vrnil Majarjev Janez.

»Pa zdaj!« ga je udarilo kakor strela. In

zavodov) in neposredni upniki — vsaj v naših slovenskih krajih — pretežno varčevalci in skrbni kmečki gospodarji, ki za svoje varčevanje ne smejo trpeti škode.

Davidovičevih deset zapovedi

Ljuba Davidovič je imel na nedavnem zboru združene opozicije v Šabcu daljši govor, v katerem je navedel tudi deset zahtev, ki jih postavlja srbijski del združene opozicije. Davidovič je dejal, da jih sprejema kot deset narodnih zapovedi za rešitev naroda in države, ter jih je potem naštel tako-le:

I. Pravica vseh državljanov do polne državljanske in politične svobode, do prave demokracije, do pravega parlamentarizma. Država se mora urediti v soglasju z voljo Srbov, Hrvatov in Slovencev, in to z enakopravnostjo koristi vseh pokrajin, ver in narodnosti.

II. Pravica naroda, da v teh hudih časih, ko je denar tako drag, sam odreja bremena in nadzoruje gospodarstvo, da sam prešteje vsako paro državnega proračuna, ki je bil mnogokrat razpisan od samosilnikov. Narod naj preko sameuprav sam vodi svoje posle, javni nameščenci pa morajo biti nameščenci naroda in ne njegovi gospodarji.

III. Pravica naroda, da vlada nad kapitalom, a ne kapital nad narodom. Narodno gospodarstvo se mora izgraditi od osnov do orha.

IV. Pravica družine do obstanka, ako njen hranitelj ne more služiti zaradi bolezni, brezposelnosti ali nesposobnosti za delo. Vsi državljani imajo enako pravico do zdravniške pomoči, zdravlil, kopališč in bolnišnic. Zdravje naroda ni blago, ki si ga lahko kdo kupi v večji ali manjši količini. Pravica do zdravja je pravica vseh državljanov.

V. Pravica naroda, da postane banka, ki se imenuje Narodna banka, v resnici narodna. Z njenimi krediti je treba pomagati tudi malim gospodarjem brez dragega posredovanja.

VI. Pravica kmeta, da dobi za svoje pridelke tako vrednost, da lahko z njo kupi, kar potrebuje. Kmet, ki je brez zemlje, ima pravico do tolikega zemljišča, da bo lahko prehranil svojo družino. Kmetijsko gospo-

Idila v spalnici

... uporabljala bom vedno samo

SCHICHT^{ovo}
TERPENTINOVNO MILO

za namakanje pa žensko hvalo

že je hitel k graščaku po dovoljenje, da bo nastopil z biriči.

Konrad mu je vse dovolil. Slabič, kakršen je bil, se je dal ovijati okrog prsta. Podpisal je ukaz, naj udarijo z orožjem.

Tedaj pa se mu je priklonil škorec, ki je nenadno potrkal in stopil v sobo.

Volar Škorec je bil najstarejši med grajskimi hlapci. Mož je bil priden in vesten delavec, zato so ga čislali vsi njegovi gospodarji. Daleč naokrog je slovela graščinska živina, ki je bila pod njegovim nadzorstvom dobro oskrbovana.

Kot oskrbnik je bil Robidar silno strog in natančen. Vsako, še tako skrbno opravljeno delo je pograjal, povsod je našel kako napako. Edino Škorca se ni upal nadlegovati. Njega je zmirom pohvalil, ali pa ga je pustil v miru. Potuhnjenec je vedel, zakaj se mu ne sme zameriti.

Škorec je stopil pred graščaka in začel prav važno: »Sanjalo se mi je, da sem vas videl ležati v senci pod košato lipo...«

»To ni nič posebnega, se je nasmehnil Konrad.

»Toda ležali ste vznak in na prsih se vam je zvijala ostudna kača...«

»Kača pomeni sovražnika«, je vedel graščak iz sanjske knjige.

»In ta sovražnik vam je blizu... Volk se zavija v ovčjo obleko...«

Janžetu je spremenilo barvo. Obrnil se je tako, da ga ni obsevala svetloba, ki je

prihajala skozi okno. Slutil je, da se bliža razkritje njegovega zločina.

»Kje je oni volk? ga je Konrad pogledal plašno. Dozdej ni bila navada, da bi bil Škorec koga ovajal.

»Skriva se pod krinko hinavstva«. Vihar je pokazal s prstom na Robidara. »Danes mu jo hočem strgati z obraza...«

Janže je opozoril graščaka, naj mu ne verjame. »Govedo naj gre v hlev, kamor spada«, je omenil zaničljivo.

»Ti pa v ječo, katero si že davno zaslužil.«

»Danes še ne! se je potrkal na prsi. »Volar ne bo dajal takih dokazov.«

»Bomo videli, v čigavih rokah je tvoja usoda...«

»Nehajta!« je porasel Konrad.

Nasprotnika sta utihnili. Njun pogled je švigal kakor blisk iz hudournega oblaka.

Graščak je hotel izvedeti, kaj je zagrešil njegov oskrbnik in zakaj ga Škorec tlači v ječo.

»Zadeva se tiče vas«, je povedal Škorec.

»Mene?« je osupnil Konrad.

»Vas!« je ponovil neustrašeno. »Spomnite se, kako je bilo v gozdu, ko ste bežali iz Orešja...«

»Nekdo je streljal«, si je domislil ter se zgrabil za nogo. »Od takrat je uničeno moje življenje...«

»Ali hočete izvedeti, kdo vas je napadel? Po naključju sem izsledil napadaleca. Dolgo

sem mu prizanašal, zdaj pa vam ga pokažem — tukaj ga imate.«

»Robidar? Brat!« je ušlo preplašenemu graščaku.

»Ta je bil!« je potrdil Škorec.

»Lažeš!« se je upiral Janže. »Vsi, kar nas je na Brstičju, vedo, da sem bil takrat doma, ne pa v Orešju. Kaznujte lažnika zaradi krivične ovadbe.«

Škorec je stopil predenj ter mu našteval: »Janže, kdo te je ustavil takrat na begu? Kdo ti je zaklical »stoj!« in kdo te je zgrabil za rame in rekel: »Ne boš mi ubežal. Komu si se hotel izmuzniti v tem noč in koga si prosil, naj te ne ovadi?«

»Mar sem bil jaz?« se je branil. »Kje so priče in dokazi?«

»Priča sem jaz«, mu je odvrnil. »Dokaz pa je tukaj!« To je izrekel in položil pred graščaka izstreljeno pištolo.

Robidar se ni nadejal takega dokaza. »Kdo vé, odkod je to orožje?« se je še drznil ugovarjati.

»Pištola je graščinska.« — Konrad je zapazil začetnico očetovega imena, vrezano v leseni del pištole.

Janže je umolknil. Gledal je potuhnjeno v tla ter se bližal oprezno vratom.

Konradu ni bilo treba iskati novih dokazov. Škorca je pohvalil; samo to mu je opomnesel, zakaj je molčal toliko časa. Potem mu je naročil, naj pokliče biriče.

Zlobnik je hotel pobegniti, a bilo je prepozno. Na hodniku so že čakali biriči. Do-

darstvo je treba dvigniti z zdravo carinsko in davčno politiko.

VII. Pravica delavca na pošten zaslužek in zasluženi počitek. Treba je skrajšati delovni čas in tako omogočiti večjo zaposlitev delavstva, ki mora imeti tudi čas za svoj prosvetni napredek. Delavec ima pravico do znošnega in udobnega življenja v družbi, ki počiva na njegovem delu.

VIII. Pravica naroda, da se kar najbolj zagotovi pravičnost v državi s tem, da si sam izbira sodnike, ki bodo delili pravico strogo po zakonih. Pravica naroda je, da sam izbira za državne in samoupravne službe najboljše uradnike.

IX. Pravica naroda do blagostanja in miru v državi.

X. Pravica naroda, da, z eno besedo, sam odloča o svoji usodi.

POLITIČNI PREGLED

V nedeljo se je vršil v Grčiji plebiscit za monarhijo ali proti njej in se je grški narod izrekel za monarhijo.

Od vseh glasov je bilo oddanih za monarhijo okroglo 1.492.000, a za republiko le okroglo 32.500. V ponedeljek so člani vlade nasproti kraljevemu namestniku generalu Kondilisu že prisegli zvestobo kralju Juriju II. Kakor poročajo iz Aten, pričakuje ves grški narod z veliko radostjo zopetni povratek kralja Jurija na grški prestol.

Iz Rima poročajo, da so

italijanske čete v Abesiniji na vseh frontah v ofenzivi.

Abesinci se umikajo brez hujšega odpora. Sedanje italijanske ofenzive glavni smoter je mesto Makala, ki so se ji Italijani že znatno približali. Makala je strateško velike važnosti za italijansko vojsko. Po zadnjih vesteh je hudo deževje zavrlo italijansko ofenzivo. Po poročilih iz Addis Abebe je abesinski cesar Haile Selasie nastopil svoje že večkrat odgodeno potovanje na fronto. Na somalski fronti so po abesinskih vesteh abesinske čete še zmerom v Goraheji, čeprav so italijanska letala napravila v mestu že veliko škodo.

menjeno je bilo že poprej, naj čakajo pred vrati. Čim se je pokazal iz sobe, so ga podrli in zvezali. Temna grajska ječa ga je sprejela v svoje vlažne prostore.

★

Majarica se je sprijaznila s Koširjevo Minko takoj po sinovem prihodu. Kesala se je, ker jo je prenašlo obsodila. Kriva pa ni bila sama, marveč tisto lažno poročilo.

Minka ni zamerila sosedu, zato se ji ni bilo treba kesati. Hvaležna je bila nebesom, ker se je povrnil Janez tik pred usodnimi koraki, preden je bila zapečaten njeva usoda.

Janez se ni upal iz hiše. Pogled mu je uhajal na cesto, po kateri bodo prihrumeli biriči ter ga odvedli v ječo. Ali bo mogel spet uiti? Nič ga ni skrbelo zaradi sebe, to da smilila se mu je Minka. Kaj bo počela ubožica v temi med vlažnimi zidovi!

Orešje se je zavilo v večerne sence. Vaščani so se v strahu pred biriči zaprli v svoje koče ter se izročili božjemu varstvu. Vsak šum, ki je nastal kje na vasi, jih je napolnil z grozo.

Tedaj je nekdo na vasi glasno zavriskal. Minka je vzdrla. Janez, ki je bil tačas pri Koširju, je zgrabil poleno. »Le pri- de naj mi kdo blizu!« se je hotel braniti.

»Janez, ali me boš?« mu je zaklical Skorec skozi okno.

»Ali si ti, Skorec?« se je razveselil mian denič in Minka je poskočila od veselja.

Českoslovaški zunanji minister dr. Beneš je te dni govoril v českoslovaškem senatu in poslanski zbornici

o mednarodnem položaju.

Naglašal je med drugim, da Českoslovaška ni interesirana na italijansko-abesinskem sporu in da so se českoslovaški odnosi z Italijo izboljšali. Glede sankcij Društva narodov proti Italiji je izjavil, naj vsaka država sama sklepa o njih izvajanju. Českoslovaška in z njo Mala antanta da ostaneta iskreni pobornici miru. Českoslovaška da spremlja dogodke okrog abesinskega spora v svesti si svoje odgovornosti do Društva narodov. Ob vsaki priliki bo nastopala spo- razumno s Francijo in v skladu s politiko Male antante.

Nedavno so bile

v Švici volitve v narodni svet,

ki bo zdaj sestavljen takole: socialni demokrati 50 mandatov (doslej 50), svobodni- selci 48 (52), katoliški konservativci 42 (44), kmečka stranka 21 (28), kmečka mladina 4 (2), liberalni konservativci 6 (6), Dutwilerjeva stranka 7 (0), nacionalna unija 1 (0), socialni politiki 3 (2), zastopniki vezilcev 1 (0), evangelska ljudska stranka 1 (1), nacionalna fronta 1 (1), komunisti 2 (2).

Rumunska kmečka stranka, ki jo je vodil prej znani dr. Maniu in ji zdaj predseduje Vajda Vojevoda, je z razglasom naznanila, da sklicuje 14. novembra velik kmečki tabor v rumunski prestolici. Tudi krščanska stranka, ki jo vodi znani Goga, je najavila na isti dan svoje politično zborovanje s poho- dom po bukareških ulicah. Obe stranki sta v najhujši opoziciji proti sedanji vladi. Ministrski predsednik Tatarescu je obema voditeljema pismeno sporočil, da je bil zaradi raznih okoliščin prisiljen preložiti otvo- ritev državnega zbora na 15. november in da zavoljo tega omenjenih taborov 14. no- vembra ne more dovoliti. Pač pa prosi vo- dje, naj si izberejo kakršenkoli drugi dan po 17. novembru. Kakor trdijo, bo kmečka stranka kljub temu zborovala omenjenega dne.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

»Jaz sem zavriskal«, jima je povedal, da bi ju pripravil na veselo poročilo.

»Pa ne brez povoda«. — Oba sta bila prepričana, da se je moralo zgoditi nekaj posebnega.

»Mir vam bodi!« Škorec je prišel v hišo in začel pripovedovati: »Robidar je pod ključem . . . Pokopali so ga njegovi sta- ri grehi . . . On je bil tisti, ki je napadel Konrada s pištolo . . . Cesar ni vedel nihče drugi, je bilo znano meni, a ga nisem hotel takoj izdati. Vama sem hotel prihraniti po- sebnost zadoščenje . . .«

V Orešju je zavlada tiha radost. Izgij- njal je strah pred graščinskim jarmom. Ljudstvu je vzhajalo upanje v boljše čase.

Najbolj srečna pa sta bila mlada zaro- čenca. Prvi koraki po nepričakovanem svi- denju so ju povedli pred vaško znamenje, kjer sta se ob siju voščene sveče zatopila pred čudodelno podobo v — skrivnost ob- ljube.

(Konec).

V KRATKEM IZIDE

EPOHALNA KNJIGA ABESINIJA

NEREŠENI PROBLEM AFRIKE.
Cena broš. Din. 30.—, vez. Din 40.—.
Naročila sprejema založba »Dom« Ljubljana.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Preteklo nedeljo so nas naši fantje in dekleta prav iznenadili z uprizoritvijo igre »Testament«. Že obsež- na snov z raznimi zapletljivi zahteva od igralcev mnogo izvežbanosti, požrtvovalno- sti in truda. Vsemu temu so bili vrlji igralci kos. Posebno so nam ugajali Topolščak Mi- klavž v osebi br. Urbasa Milana, Marjana v osebi s. Godinove Julke, Metka v osebi s. Gostiševce Mice, bebec Tina v osebi Miv- ška Vinka, prav posebno pa Tomaž Omah- ne v osebi br. Oblaka Janeza. Tujec v osebi br. Nagodeta Jožka je bil prav posrečen in so skratka vsi igralci in igralki bili deležni pohvale od številnega občinstva. Zdaj se naši pridni igralci pripravljajo za nadaljnje nastope. S »Testamentom« se je otvorila letošnja zimska sezona naših sokolskih pri- reditev.

LJUTOMER. Na dan Vseh svetnikov je tudi ljutomerska župnija dobila lep spome- nik žrtvam svetovne vojne. Že nekaj me- secev je zbiral poseben odbor pod predsed- stvom sreskega načelnika g. dr. Farčnika in tajnika g. dr. Salbergerja sredstva za ta spomenik. Uspeh nabiralne akcije je bil prav zadovoljiv, vendar je ostal še nepokrit pri- manjkljaj in odbor bo moral nabiranje pri- spevkov nadaljevati. Spomenik je velika plošča iz črnega granita in ima imena padlih vojakov. V celem jih je 141, in sicer iz biv- še občine Cvena 36, s Kamenščaka 17, iz Ljutomera 8, Doršincev 14, Presike 21, Slani- njaka 25 in Stroče vasi 20. Plošča je vzi- dana med opornikoma gotskega prezbita- rija župne cerkve. Pred njo se bo po mladi uredila za železno ograjo cvetlična greda. Na dan Vseh svetnikov se je po večerni- cah zbrala pred ploščo množica sorodnikov padlih vojakov in zastopnikov oblastev in društev. Župnik g. Lovrec je z dvema du- hovnikoma opravil običajne pogrebne molit- ve, potem pa je orisal pomen plošče, ki naj bo viden znak hvaležnosti padlim za nji- hovo krvavo žrtev. Pevski zbor je zapel na- grobnico in pesem »Doberdob«, potem pa je mestna godba z žalno koračnico zaključila slovesnost. Pevci so nato peli kakor obi- čajno tudi na pokopališčih. — Z jesenjo se začne živahnejše društveno delo. Za Martinovo pripravlja Sokol Martinovo tom- bolo, 9. in 10. t. m. pa bo dramski odsek igral Gogoljevega »Revizorja«.

LJUTOMER. Dne 17. t. m. ob 9. bo v Severjevi gostilni ustanovni občni zbor po- družnice Zveze absolventov kmetijskih šol v Ljutomeru. Na zbor se vabijo absolventi kmetijskih šol iz vsega okraja, da se medse- bojno spoznajo in izmenjajo svoje misli kot šolani kmetovalci glede pospeševanja našega kmetijstva. Za člane podružnice ZAKŠ je udeležba obvezna. Zborovanja se lahko ude- leže tudi absolventke kmetijskih gospodini- skih šol. Hudi časi zahtevajo podvojeno de- lo in dolžnost vsakogar je, ne ostajati na enem mestu, ampak korakati naprej v sme- ri, ki si jo je svojčas načrtoval. Torej na delo, da se dvigne kmečki stan!

RADEČE. Pod naslovom »Pozor, sadjar- ji!« smo nedavno objavili notico, ki se pa ni- kako ne nanaša na tukajšnjega ulednega trgovca g. Nachbarja Arturja. G. Nachbar se tudi peča s sadno trgovino in o njegovi korektnosti ni dvoma.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA

Na mariborskem živinskem sejmu so bile cene za kilogram žive teže naslednje: de- beli voli 2.75 do 3.50, poldebili in plemenski 2 do 2.50, bikji za klanje 2 do 3, klavne kra- ve debele 2 do 2.80, plemenske krave 1.50 do 1.75, krave za klobasarje 1 do 1.25, molzne

in breje krave 2.25 do 2.50, mlada živina 2.25 do 3.25, teleta 2.50 do 4 Din.

VINO

Letošnja vinska letina v Slovenskih gorah je povprečno za tretjino boljša od lanske. Prav tako kakovost znatno presega lanko. Mošči v bizeljski okolici so imeli povprečno 17 do 19 odstotkov sladkorja. Istotoliko navaden mešani mošt v Slov. gorah, sortirane vrste pa po 19 do 21 odstotkov in več. Ker se z vrenjem vselej še nekaj kisline razgubi, bo letošnje vino sladko podobno letniku 1930. Prodaja od stiskalnice je dosegla za navaden mošt 2 do 3 Din, za sortirano blago pa 3 do 5 Din za liter.

Sejmi

11. novembra: Bučka, Cankova, Draškovec v Medmurju, Ig pri Ljubljani, Laško, Marenberg, Moravče, Oplotnica, Ormož, Sp. Gorje, Šmartno ob Paki, Št. Gotard pri Trojanah;
12. novembra: Bušča vas, Kamnik, Metlika;
15. novembra: Gornja Radgona, Grahovo pri Cerknici, Poljčane, Vransko;
16. novembra: Bogojna.

VREDNOST DENARJA

Na naših borzih smo dobili:

1 nizozem. goldinar za 29.76 do 29.90 Din;

1 nemško marko za 17.56 do 17.70 Din;

1 ameriški dolar za 43.46 do 43.82 Din;

100 franc. frankov za 288.67 do 290.11 Din;

100 češkoslov. kron za 181.05 do 182.16 Din;

100 italijanskih lir za 355.39 do 358.47 Din;

Avstrijski šiling se je prodajal v zasebnem kliringu po 8.45 do 8.55 Din. Voja škoda se je prodajala po 254.50 do 355, investicijsko posojilo pa po 75.50 Din.

Drobne vesti

= Žganje s preko 50% alkohola se trošarini kot špirit. Finančni minister je na podlagi zakona o državni trošarini izdal sklep, da je treba pod žganjem razumeti samo take destilate sadja, grozdja in podobnega, ki pri izdelovanju ne vsebujejo nad 50% alkohola in ki ohranijo značilne lastnosti sadnega žganja, in sicer vonj in okus sirovine, iz katere so izdelani. Drugi destilati, ki pri proizvod-

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

Nesnaga se ne da skrtati. Zakaj?

Ker se umazanost ne drži samo na površju perila, temveč je tudi v njegovi notranjosti. Obila in gosta bela pena Zlatorogovega terpentinovega mila pronica pri pranju tudi skozi vmesne prostorčke tkanin in z lahkoto odloči vsako nesnago. Perilo je po pranju kakor novo, snežno belo in duhteče.

nji dobe moč nad 50%, ali destilati, ki izgube lastnost sadnega žganja ne glede na moč, so špirit in kot taki podvrženi državni trošarini. Žganje nad 50 do 60 stopinj, ki je bilo na dan uveljavljenja tega sklepa v skladišču ali že gotov izdelek, so popisali in bodo vodili v evidenci do porabe. Ta sklep je stopil v veljavo z razglasitvijo v Službenih novinah.

= Hranilne vloge pri bankah in hranilnicah (brez zadrug) so s eod začetka avgusta do začetka septembra zmanjšale od 10.385 na 10.291 milijonov. Zaradi primerjave s prejšnjimi leti pa je treba od gornje številke odbiti vloge na tekoči račun pri Državni hipotekarni banki, ki prej v skupni vsoti vlog niso bile upoštevane. Po tem odbitku so znašale hranilne vloge v začetku septembra 10.035 milijonov Din nasproti 9888 milijonom ob istem času lanskega leta in 9.867 milijonom ob istem času predlanskega leta. Nasproti lanskemu letu znaša torej prirastek 147 milijonov; pri tem pa je treba upoštevati, da so hranilne vloge pri državnih zavodih od lanskega leta narasle za okrog 280 milijonov, tako da vidimo pri ostalih zavodih še vedno malenkosten padec. To nam potrjujejo tudi podatki za 20 največjih bančnih zavodov v naši državi, ki so imeli ob koncu septembra 3161 milijonov hranilnih vlog nasproti 3224 milijonov v istem času lanskega leta.

= Naš lesni izvoz. Izvoz gradbenega lesa iz Jugoslavije v Italijo je v prvi polovici letošnjega leta naraščal, potem pa je v avgustu spet popustil za 700 vagonov. V septembru je znova narasel na 7020 vagonov, med tem ko je znašal v septembru l. 1934. samo 5625 vagonov. Vrednost izvoženega gradbenega lesa se je letos v septembru v primeri z lanskim septembrom povečala od 45.4 na 60.1 milijona dinarjev.

= Naš izvoz jabolk. Po podatkih iz Beograda smo doslej izvozili nad 1200 vagonov jabolk, po večini iz Slovenije, ki je dala letos izvrstno blago.

= Svoboden promet z valutami. Na predlog Narodne banke in po odredbi finančnega ministra je dovoljen na naših borzih svobodni promet po dejanskih tečajih z naslednjimi valutami (bankovci): z grškim drahomom, rumunskimi lei, bolgarskimi levi, avstrijskimi šilingi in madžarskimi pengi.

Blaznikova «Velika Pratlka» za leto 1936 je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarju J. Blazniku nasl. Ljubljana, Breg 10 in v vseh večjih trgovinah. Ta nas najstarejši slovenski koledar je res praktičen in zanimiv. Zato ga hoče imeti leto za letom vsaka slovenska družina. Letos mu je dodara še večbarvna reprodukcija lepe slike «Poklon Modrih».

Gabriel Scott:

SIVKA

Prevel Boris Rihteršič

No, jaz se ga nisem prav nič bala, čeprav je zelo zrasel, kar sva se zadnjič videla, in sem mu to tudi brez ovinkov povedala.

»Le pazi,« sem mu rekla, »drugače se ti zaprašim v nos!«

Klavž pa ni hotel odnehati.

»Da, kdor noče poslušati, mora pač čustiti. Tu jo imaš!« sem rekla in potem sem mu primazala eno čez smrček, da so se mi kremplji trdno zapičili vanj.

»No, ali hočeš še eno? ...«

Takrat bi bila morala slišati, kaj je počel njal! Zavijal je, da so si ljudje ušesa tiščali, pogljal se je v kot in se tam skril. In tam je obsedel in se po vsem telesu tresel.

»Av, — av — av,« je kričal, »av — av — av — av — !«

»Prav ti je,« so rekli drugi, »kaj pa se zaganjaš v Sneženko?«

Tudi gospa je udarila z nogo v tla in ga oštela:

»Fej, sram te bodi, Klavž, da se tako vedeš, ko sva na obisku. — Palico bi zaslužil, pa pošteno!«

No, naposled smo se lahko v miru pomešili in tedaj je gospa povedala, da ne more več mirno živeti zaradi podgan.

»Kar je Sneženka šla,« je rekla, »so se naselile po vseh sobah in skoraj ni več mogoče v hiši stanovati. Cepetajo, skačejo, vrešče in se pretepajo, da me je časih pošteno strah. Kadar je mesečina, jih lahko iz postelje epazujem — če ne bi imela še Klavža, se

nobeno noč ne bi upala zaspiti. Najhuje pa je, da mi vse požro: jedi, obleko, prte — vse, vse, in kmalu ne bom več imela cele cunje. Zato bi prav iz srca prosila, da bi mi Sneženko za nekaj časa posodili. Morala me bo rešiti te tolpe!«

Moji ljudje so ji radi ugodili.

Tedaj me je gospa vzela. Oprezno me je položila v svojo košaro in me odnesla nazaj v staro hišo. Morda se je bala, da ji ne bi hotela uiti — vsekako ni vzela pokrova s košare, dokler ni prišla v svojo sobo. In kaj je bilo prvo, kar so zagledale moje oči? Sredi mize je sedela velika, tolsta podgana in grizla gospejin tok za naočnike. Toda hitro ga je izpustila in še preden je mogla skočiti na tla, sem jo imela med šapami. Potem si lahko misliš, kaj je bilo z njo!

Ves teden sem ostala pri gospe in lovila. Takega imenitnega lovišča še nisem nikoli videla; povesod je bilo podgan na debelo. Nekega dne sem jih v pol ure ujela enajst in potem lako presodiš, kako je moralo tam biti.

Pozneje sem bila še štirikrat ali petkrat pri njej, kajti vselej, ko se podgane spet razpasejo, pride stara gospa s svojo košaro in me vzame s seboj. Zdaj je sicer že precej dolgo, kar je bila zadnjikrat tu, in prav za prav jo vsak dan čakam — «

DVANAJSTO POGLAVJE

Mir pred viharjem

Med Sneženkino povestjo ni Sivka črhnila niti besedice. Toda njene oči so postajale čedalje večje in svetlejše in časih je malce dvignila šapico. »Če bi bila takrat le zraven,« si je tiho mislila in ko je Snežen-

ka končala, se ni mogla več dalje zadržati. »Oh,« je rekla in nagnila glavo postrani, »ali me ne bi mogla enkrat vzeti s seboj?«

»Rada« je odvrnila Sneženka.

»Ali misliš, da bo še dolgo, preden bo gospa spet prišla?«

»Ne, tega pa ne morem vedeti.«

Sivka je nekaj časa premišljevala.

»Ali sama nisi še nikoli šla tja?«

»Da, samo enkrat. Toda tega ne storim nikoli več. Najprej me je napadla velika sova, ki mi je pošteno raztrgala kožuh. Potem je streljal neki lovec za mano, — najbrž je mislil, da sem zajec — in naposled je prišla še zvitoropka in hotela poskusiti srečo. Saj ne morem napraviti koraka, da me ne bi kdo videl, veš. Če bi bila vsaj črna ali pa siva, ne bi bilo nič nevarno, ko sem pa tako bela, kakor kreda, me vidijo še celo ponoči.«

»Če bi šla še jaz s teboj?«

Sneženka ni takoj odgovorila, toda njene oči so postajale čedalje bolj zelene.

»Potem bi pa bili dve, vidiš ...«

Zdaj se Sneženka ni mogla več upirati.

»Da, to bi se dalo napraviti. Toda pred tem ne smeva iti.«

No, Sivki je bilo to prav in še veselila se je, da ni hotela Sneženka čakati do jutra.

»Dobro, potem se torej dobiva tu pri tebi na vrtu. Ko se stemni, bom že čakala pri plo-tu.«

»Jaz te bom pa pričakovala na stebri ...«

Ko je Sneženka šla, je Sivka krenila proti senku. Tam je legla. Bila je po pretepu s srakami še precej trdih udov in polomljena. Potrebna je bila poštenega počitka, če se je

* **Smrtna nesreča.** Na praznik Vseh svetih se je peljal mizarjski mojster in tvorničar pohištva Ivan Klančnik iz Maribora proti Konjicam. Pri odcepu Tržaške ulice na Ptujsko cesto pa je hoteč prehiteti motoklistista pred seboj, po nesreči zavozil v gručo ljudi. Posledice nesreče so bile usodne. Nezvestni so obležali na cesti 40-letni železniški uslužbenec Janko Mlakar iz Maribora, njegova 38-letna žena, 65-letna vdova Marjeta Harčeva iz Studencev. Žrtve nesreče so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer je Mlakar umrl.

* **Smrtna nesreča pri trganju grozdja.** 62-letna posestnica Ana Čehova iz Turnišča je na brajdi trgala grozdje in z lestve padla na trda tla. Nesrečnica je zaradi poškodb kmalu umrla.

* **Speča družina v goreči viničariji.** Nedavno ponoči je zažarelo nebo nad Gradiščakom v občini Juršincih. Preplašeni vaščani so opazili, da je šele nova viničarija Čusa Franca iz Grincev že vsa v plamenih. V poslopju sta stanovala viničarja Šuen Franc in Ivana z dvema otrokoma. Ko so prihiteli gasiti, so opazili, da so stanovalci še v trdnem spanju in da ognja niti opazili niso. S pomočjo gasilcev iz Juršincev so jih le z veliko težavo prav v zadnjem trenutku še rešili iz gorečega poslopja. Poslopje pa je pogorelo do tal z vsem. Celo živine ni bilo mogoče več rešiti. Požrtvovalnim gasilcem se je z velikim naporom posrečilo rešiti 16 polovniakov vina iz kleti.

* **Brat je po nesreči obstrelil sestro.** Te dni zvečer je vzel Plohl Anton posestnikov sin od Sv. Andraža v Slov. goricah samokres nekemu ponočnjaku, ki mu je grozil, da bo streljal nanj. Ko je drugega dne zjutraj samokres natančneje ogledoval, se mu je približala tudi njegova 20-letna sestra Rozalija. Hotel je iz samokresa vzeti naboj, pri tem pa se mu je sprožil in je zadela krogla sestro v trebuh. Rozalijo so takoj odpeljali v bolnišnico.

* **Požar.** Pred kratkim je nastel požar v gospodarskem poslopju Franca Tašnerja v Čmrlju. Gasilci iz Biš so ogenj omejili, kljub temu pa ima Tašner mnogo škode. — Gorelo je tudi pri posestniku Karlu Kramerju v Selnici ob Muri, zgorelo je gospodarsko poslopje.

* **Smrtna nesreča rudarja.** V rudniku Bosgovini blizu Bolievca se je prijetila huda nesreča. Ko je slovenski rudar Ivan Šalin, ki je bil doma iz neke vasi blizu Brežic, kopal premog v globokem rovu, so se pokvarile ventilacijske naprave in zadušili so ga strupeni plini.

* **Mlad berač.** Mariborska policija je zapolnila 13-letnega Josipa Candisa iz Galicije v Savinjski dolini, ki je po raznih hišah beračil. Deček je pastorek in je bil doslej nekemu slepcu za vodnika. Začasno so ga spravili v Mladinski dom v Mariboru.

* **Vlom v Kranju.** V Kranju se je pojavila podjetna vlomilska tolpa, ki je v zadnjem času na raznih krajih poizkušala svojo srečo. Nedavno so vlomilci vdrli v urad sreskega načelstva, kjer so se lotili železne blagajne, a pri poslu so jih zasačili in pregnali. Odnesli so samo nekaj drobiža, v uradu so pa pustili vse vlomilsko orodje. Dalje so vlomili pri čevljarjem mojstru Andreju Černivcu na Blejski cesti in mu odnesli razno usnje in več parov čevljev.

* **Med spanjem okradeni.** Te dni zjutraj sta dve kmetici, ki sta peljali z Dravskega polja na mariborski trg kletke puranov, v bližini tako zvanega Ptujkega lesa med Sv. Miklavžem in Mariborom utrujeni zaspali. Ko st aprišli v Maribor, sta opazili, da je izginila kletka z 12 purani. Tezenski orožniki so preiskali ves Ptujski les in našli ukradeno kletko s purani. Prijeli so dva osumljenca.

* **Blazen sin usmrtil očeta s sekiro.** Mariborski mali senat razpravlja o smrti 67-letnega Jakoba Kerca iz Otovcev, ki ga je njegov blazni sin s sekiro do smrti pobil. Blazni sin Ludvik je po izvršenem uboju zbežal v gozd, kjer ga nazadnje našli

orožniki. Sodni zdravniki so izjavili, da je obtoženi Ludovik umobolen. Na podlagi tega je senat odredil, da se Ludovik odpremi v umobolnico.

Opozorilo!

V današnji številki «Domovine» smo priložili položnice vsem naročnikom, ki še niso poravnali naročnine za leto 1935. Prosimo jih, da izpolnijo svojo dolžnost do uprave «Domovine» ter pošljejo zaostanek, ki nam ga dolgujejo, zanesljivo do konca decembra, ker mora uprava svoje knjige v redu in ob pravem času zaključiti. Pripominjamo, da smo storili v tem letu vse, kar je bilo le mogoče, da smo ustregli naročnikom, zmerom smo jim bili na razpolago, da so dobili vselej točne odgovore. Zato pa jih ponovno prosimo, da tudi oni store svojo dolžnost do uprave, to je, da poravnajo naročnino takoj. Naročnina je tako malenkostna, saj stane list samo Din 36.— za vse leto.

Zamudniki so upravi «Domovine» samo breme, ki povzroča nepotrebne izdatke in pisarjenje.

Pri fistih, ki ne bi plačali dolžnega znska, ga bomo izterjali po poštnem nalogu, to se pravi, da bo pošta sama pobrala zaostalo naročnino «Domovine». Ker pa je ta način izterjevanja naročnine precej dražji, je bolje za vsakega zamudnika, da jo poravna sam.

Upamo, da se boste našemu pozivu odzvali in poravnali zaostalo naročnino takoj!

UPRAVA «DOMOVINE»

* **Sirovi pretepači.** Krvavi dnevi so bili v Gornji Bistrici. Mladega posestnika Otona Lebarja so pijani fantje, oboroženi z vilami, noži in sekirami, izvlekli s slame, kjer se je pred njimi skrival, ter mu zdrobili kosti na hrbtu in razsekali glavo, da je na mestu izdihnil. Lebar zapušča mlado ženo v blagoslovljenem stanju. Za ubijalce se vršijo posredbe. Josku Škafarju je druga skupina napadalcev prerezala žile na roki. Ignaciju Šernekcu pa razrezala obraz.

* **Samomor tatu.** Svoječasno je brez sledu izginil iz ptujkega sreza 30-letni hlapec Anton Horvat, ki je svojemu gospodarju odnesel 4.000 Din. Na podlagi tiralice so ga orožniki v Pregradu v savski banovini izsledili. Še preden so ga pa prijeli, je izvršil samomor. Našli so ga v gozdu obešenega. Orožniki so zaplenili nekaj pokradenih predmetov.

* **V Abesinijo so hoteli.** V Ljubljani so si izmislili neki učenci drzen načrt pohoda v Abesinijo. Skrivaj so se odpravili na daljno pot. Sklenili so, da se bodo vpisali, ko bodo dospeli v Abesinijo, v abesinski Rdeči križ in stregli ranjenim Abesincem. Dospeli so že do Logatca, kjer so jih oblastva prijela ter poslala nazaj v Ljubljano k staršem.

* **Uboj v pijanosti.** V Trbovljah pri Novi cerkvi se je zgodil žalosten primer, katerega žrtev je postal na dopustu bivajoč vojak Dolar Ivan. Dolar je bil usodnega večera doma, kjer so malo pili. Okrog polnoči pa ga je Semič Mihael iz neznanega vzroka zabodel v vrat, da je bil Dolar takoj mrtev. Semiča so aretirali.

* **Star grešnik v zaporih.** V eni izmed zadnjih noči je bilo vlomljeno v klet posestnika Pihlerja Alojzija na Trnovskem vrhu. Tatovi so mu odnesli nekaj masti, pšenice, rži in žganja in par usnjenih gamaš. Teden pozneje pa so zmanjkale iz hleva posestnice Polančeve Terezije istotam štiri kokoši. Sum je padel na že 17-krat kaznovanega Satlerja Antona iz Vintarovega vrha, ki so ga orožniki aretirali. Satler je obe tatvini priznal ter izdal tudi svoje sodelavce.

* **Jože Urbanč obsojen na 10 let.** Pred novomeškim sodiščem se je zagovarjal Jože Urbanč, ki si je s svojimi pustolovčinami pridobil pravo hajduško slavo. Kot njegova padaja sta bila obtožena 32-letni Gabrijel Badovinac, kovač iz Luče pri Metliki, in 33-letni brezposelni tesar France Turk, ki je pristojen v Šmihel-Stopiče. Obtožnica naštevajoč vrsto pustolovčin, ki jih je Jože Urbanč izvedel sam in v družbi soobtožencev letos od 2. jan., ko je utekel iz zaporov novomeškega okrožnega sodišča. Jože Urbanč se je rodil l. 1906. v Mrtvicah, pristojen pa je v Leskovcu. Obsojen je bil že večkrat in tudi iz ječe ni prvič utekel letos 2. januarja. Pri razpravi je Urbanč spričo neovrgljivih dokazov priznal razne tatvine. Obsojen je bil na 10 let robije s pravico pridržka in trajno izgubo državljanских pravic kakor tudi na povračilo vseh stroškov. Turk Franc na tri leta in šest mesecev robije, a Gabrijel Badovinac je bil oproščen.

* **Dva vlomilca obsojena.** Mali senat v Ljubljani je sodil dva zakrkljena vlomilca. Bila sta to 34-letni Ljubljčan Stanko Jerab, čevljarjski pomočnik, in 32-letni Stanko Kajzer. Obtožena sta bila, da sta julija vlomila v vilo uradnika Narodne banke Bajčiča Gjorgja in njegove soproge, odkoder sta odnesla razne dragocenosti. Stanko Jerab je bil obenem obtožen, da je vlomil v Jurmanovo vilo ob Ljubljani in v Zajčovo letoviško vilo ob Ljubljani in da je poskušal vlomiti tudi v Planinškovo letoviško vilo ob Ljubljani. Oba obtožena sta pred senatom zaničala krivdo. Pokopal pa ju je dokaz po pričah. Razen tega se je policiji posrečilo na omari v Bajčičevi vili najti odtiske prstov drugega obtoženca. Bila sta obsojena: Stanko Jerab na 4 leta robije in Stanko Kajzer na 1 leto in 8 mesecev.

* **Zverinski napad na lovskega paznika.** Nedavno noč je korakal po cesti v Dornavi lovski paznik Anton Šegula proti domu. Nenadno skoči iz zasede nepoznan moški in ga zabode večkrat z nožem v prsa, da je obledel nezavesten. Na klice ranjenca so prihiteli ljudje. Telefonirali so po ptujke reševalce, ki so ranjenca prepeljali v ptujko bolnišnico. Domnevalo, da je Šegula žrtev kaknega divjega lovca.

* **Rodni sestra je odsekala glavo.** V Bosanski Gradiški se je pripetil strašen dogodek. Fatima Sedčeva je imela razmerje z mladeničem Mujo Tubonjo proti volji staršev. Zaradi tega jo je brat Muštafa mnogokrat opominjal, naj prekine odnose z Mujo. Te dni pa je zalotil Mujo v sobi svoje sestre. To ga je tako razjezilo, da je stekel po sekiri in z njo odsekala Fatimi glavo. Po zločinu se je sam javil orožnikom.

* **Nož trajna skazitev obraza.** Kazenski paragraf ima določbo, da je treba junaka noža, ki je komu trajno skazil važen del telesa, hudo kaznovati. Samski Janez Zagovec iz Zl. rovnice je avgusta na cesti pred Mulejevo hišo v Potokih pri Koroški Beli sunil z nožem Franceta Rabiča. Razreza mu je desno lice po dolgem tako, da je dobil do 20 cm dolgo ureznino. Državni tožilec je Zagovca obtožil zločina hude telesne poškodbe z utemeljitvijo, da je Rabiču trajno skvaril obraz. Poškodovanec je pred sodniki zahteval za bolečine 50.000 Din in za trajno skazitev obraza 30.000 Din. Mali kazenski senat je Zagovca obsojil le zaradi lahke telesne poškodbe na tri mesece zapore.

* Drzen obisk vlomilcev. Nedavno ponoči so obiskali Veržej vlomilci. Zglasili so se v trgovini g. Seršena Alojzija. Vse kaže, da so bili na delu najmanj trije ptički. Ponoči je kum sicer zbudil neko gospodično, ki je prenočevala pri Seršenovih, vendar je ta mislila, da služkinja še pospravlja. Pripovedovala je zjutraj, da je tako mislila zlasti zavoljo tega, ker so predzrneži prižgali celo električno luč. Odnegli so vso zalogo tobaka, srajce, oblačila, dežnike, nogavice in sploh vse, kar je bilo boljšega. Tudi z jestvinami so se dobro založili. Po končanem poslu so se še posladkali in izpraznili nekaj kozarcev ruma. Denarja niso dobili, ker ga je gospa dan poprej odnesla na varno. Križevski orožniki so pa uvedli strogo preiskavo.

* Zupan vodja razbojniške tolpe. V bolnišnici v Kragujevcu je umrl Spasoja Novaković, bivši predsednik občine Masloševa, ki je bil najnevarnejši član velike razbojniške tolpe. Razbojnik se po dolgem zasledovanju pred nekaj dnevi v Topoli zajeli orožniki. Ko so prišli orožniki v Masloševo, da bi zaprli tudi občinskega predsednika Novakovića, se je ta, videč, da ni rešitve, v samomorilnem namenu hudo ranil z velikim kuhinjskim nožem. Ranam je zdaj podlegel v bolnišnici. Novakovića so zajeti razbojniki označili za svojega poglavarja.

* Zaradi odprave plodu obsojena babica. Skoro ne mine teden, da bi ne bile na razpravnem programu malega kazenskega senata v Ljubljani tudi zadeve odprave plodu. Pred sodnik redko prihajajo meščanke, pač pa dekleta in žene z dežele. Odpravo plodu izvršujejo mazači in babice. Mali kazenski senat je te dni obsodil neko Gorenjko, ki si je odpravila plod in za to plačala neki ljubljanski babici 350 Din nagrade, na en mesec zapora, pogojno za dve leti. Babica pa je bila obsojena na pet mesecev strogega zapora.

* Bat'ova izložba v Mariboru razbita. Nedavno zvečer se je vršilo v Gambričnovi dvorani protestno zborovanje mariborskih čevljarjev. Okrog polnoči so se vračali štirje pomočniki z zborovanja. Ustavili so se na Aleksandrovi cesti pred Bat'ovo trgovino in s kamnjem razbili štiri velika izložbena okna. Mnogo škode so pa povzročili tudi v notranjosti trgovine, kjer so razbili steklene predale in več zrcal. Tvrdba ima nad 20.000 Din škode. O tem divjaškem činu je bila kmalu obveščena policija in že četrte ure pozneje sta bila dva pomočnika aretirana v Prešernovi ulici, dva pa sta bila prijeta naslednjega dne.

* Obesil se je v Kapli vasi pri St. Pavlu pri Preboldu 24-letni posestnik sin Jože P. zaradi nesrečne ljubezni.

* Tri leta za poskušen umor. Pred malim senatom v Mariboru se je zagovarjal 28-letni ključavničarski pomočnik Franc Šnuderl s Pobrežja. Dne 29. avgusta je napadel svojo nezvesto prijateljico, ter jo z nožem trikrat zabodel. Šnuderl je dobil v Beogradu delo ter je tam izvedel, da mu je njegovo dekle v Mariboru postalo nezvesto. Prišel je v Maribor ter jo pričakal pred njenim stanovanjem na Pobrežju in jo zabodel. Priznava, da je imel namen jo usmrtiti in nato ubiti še sebe. Obsodili so ga na tri leta robbije.

Iz popotnikove torbe

Poljansko pismo

Gorenja vas, novembra

Pretekli teden se je po naši dolini razširila razburljiva vest, da Franca Uršiča, po domače Preserca, ni več med živimi. V trenutni duševni zmedenosti si je sam napravil konec življenju. V četrtek je bil pokopan cerkveno in ob veliki udeležbi pogrebcev. Pokojnik je bil pristaš bivše SLS in zdaj Radikalske zajednice. Šele nedavno je bil od sedanje banske uprave imenovan v kranjski sreski cestni odbor. Za dobo oblastne skupščine je bil oblastni poslanec in dolgo let župan tratarske občine. Imel je

lepo in skrbno obdelano posestvo. Posebno sadjarstvo je gojil z največjo vnemo. Čeprav je bil naš politični nasprotnik, vendar ni poznal nestrpnosti. Bodi mu lahka domača zemlja, njegovim svojcem sožalje!

V kratkem nas zapusti po sedemletnem bivanju med nami kapetan prve klase komandir obmejne čete Jovanovič. Premeščen je na bolgarsko mejo. G. Jovanovič se je bil že skoro popolnoma tu vdomačil s svojo družino. Bil je vnet Sokol. Starejšnji sinko je že posejal tukajšnje osnovno šolo. Na novem službenem mestu mu želimo njemu in njegovi družini vso srečo!

V dolini smo imeli letos prav dobro jasbolčno leto. Odvišna jabolka smo prodali še po precejšnji ceni. Nekaj smo jih posušili za domačo porabo, a slabše vrste porabimo za napravo žganja.

Čez poletje se je v dolini zlasti v Poljanah zgradilo nekaj novih hiš. S tem bo pridobiljen zopet nekaj sob za letoviščarje.

Spet manj dela pri hrastniškem premogovniku

Hrastnik, novembra

Položaj pri premogovniku se je spet poslabšal. Oktobra so imeli rudarji 18 delovnih dni, za november pa jih je bilo napovedanih 22. Govorilo se je celo, da bodo praznovanja sploh izostala, če se Trboveljski premogokopni družbi posreči skleniti pogodbo z nekim tujinskim podjetjem. Rudarji so upali da se bodo počasi po tolikih letih stisk le vrnile redne razmere.

Hudo razočaranje pa je tem nadam sledilo prav na praznik Vseh svetih Po Hrastniku se je razširila vest, da je napoved 22 delovnih dni za november preklicana in da bo v resnici le 17 delovnih dni, torej še dan manj kakor v oktobru. Razočarani in posrti so na praznik popoldne rudarji obiskovali pokopališče. Stali so pred onim velikim grobom, kjer so pred tremi leti pokopali šest rudarjev, žrtev nesreče v ojstrškem premogovniku. Na grobu so brlele jamske svetilke. Marsikateri rudar je z bridkostjo pomislil, da smrt za rudarja ni največja nesreča. Tovariši v grobu so rešeni obupnih skrbi za vsakdanji kruh.

Očima izvoljenke je umoril

Sv. Jurij ob Ščavnici, novembra

K posestniku Antonu Krambergerju na Jamni pri Sv. Juriju ob Ščavnici je zahajal vasovat 21letni želarski sin Franc Prelog, ki je imel razmerje s Krambergerjevo pastorko, 19-letno Pepco Vukovo. Tako je prišel vasovat tudi predzadnji torek zvečer, in sicer se je pripeljal z vozom. Gospodar in njegova žena Ana sta že počivala, a Pepca je bila v svoji sobi. Ker vasaovalec Prelog Franc le predolgo ni šel, sta ga začela pozivati, naj ne nadleguje ljudi pri nočnem počitku. Čez kako uro nato je Prelog šel in Pepca ga je še spremljala na dvorišče. Ko se je Pepca po slovesu vrnila v sobo, jo je očim pokaral.

To nedolžno svarilo gospodarja je slišal Prelog, ki je še stal pod oknom. Začel je kričati, češ da je Pepca njegova in da ji ni ma nihče komandirati, nato pa Krambergerju groziti: »Pridi ven, bo smrt tvoja ali pa moja!« Da odpravi vasaovalec zlena od hiše, je Kramberger vstal in šel ven. Zunaj pa ga je Prelog takej napadel ter ga sunil trikrat z nožem.

Prelog je po zločinu sedel na svoj voz ter se odpeljal proti domu, vendar pa se je kmalu spet vrnil h Krambergerjevem, ki so med tem časom poklicali zdravnika dr. Sokolova od Sv. Jurija ob Ščavnici. Zdravnik je nudil poškodovancu prvo pomoč in odredil prevoz v bolnišnico. Ko so domači pripravili vse potrebno za prevoz v bolnišnico v Ptuj, je poškodovanec zaradi ogromne izgube krvi umrl.

Aretirani Prelog France je priznal dejanje, ki ga je izvršil v treznem stanju. Izgovarjal pa se je, da je zločin storil v razbur-

jenosti in v brambi svoje izvoljenke. Pokojnik, ki se je bil priženil na posestvo, je štel komaj okrog 32 let in je bil trezen in skrben gospodar. Pokopan je bil na praznik Vseh svetih na domačem pokopališču pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Blag mu spomin!

Konec razbojnika Omerze

Velika Pirešica, novembra

Te dni je prejela orožniška postaja na Dobrni pri Celju obvestilo s Prnovega pri Veliki Pirešici, da se na samotnem kozolcu skriva sumljiv človek. Takoj se je napotila z Dobrne h kozolcu patrolja treh orožnikov, obenem pa je poklicala na pomoč tudi orožnike v Žalcu. Na kozolcu so opazili moža, ki je nosil nahrbtnik. Takoj, ko je videl orožnike, je neznanec skočil s kozolca in hotel pobegniti. Orožnik g. Čuk z Dobrne je zaklical za njim: »Stoj!« neznanec — bil je Franc Omerza — pa se je med begom naglo obrnil in oddal proti orožnikom iz samokresa štiri ali pet strelav.

Orožniki so za trenutek obstali, a takoj nato se je pognal naprej orožniški kaplar g. Županc z Dobrne in ga ponovno pozval: »Stoj!« Omerza se za ta poziv ni zmenil, nego se je obrnil in ustrelil proti njemu. Orožnik je videl, da je v življenjski nevarnosti, pa je štirikrat ustrelil proti Omerzi. Ena krogla je zadela zločinca v desno nadlaket. Omerzi je omahnila roka in samokres mu je padel na tla. Videč, da ni rešitve, je z levico naglo nbral na tla ležeči samokres, si ga nastavil na levo sence in se ustrelil. Da je bil neznanec res Omerza, so dognali s pomočjo njegovega brata, ki je zaprt v Celju, in pa s pomočjo celjskega jetniškega paznika g. Maka.

Pri mrtvem Omerzi so našli med drugim časopisne izrezke, ki so se nanašali nanj, avstrijski denar, revolver z naboji, fotografijo, na kateri je bil naslikan z neko žensko, in druge reči. Slika izvira iz Avstrije, kjer se je Omerza v zadnjem času potikal.

Fran Omerza je bil eden izmed najnevarnejših razbojnikov naše ožje domovine. Štel je 31 let in je bil doma z Rožnega pri Blancu ob Savi. Javnost se še spominja zadnjega njegovega strašnega zločina, ko je 28. maja letos v Vrhpolju pri Moravčah ustrelil orožniškega narednika Franca Vrička in podnarednika Franca Stefančiča. Zdaj je konec Omerzovega strahovanja in naše podeželje se bo oddahnilo.

NAŠI NA TUJEM

Usodne posledice francoskega zakona o tujih delavcih

Aumetz, oktobra

Letos marca je bil v Franciji uveljavljen zakon o tujih delavcih. Mnogi naši rojaki so se že morali vrniti v staro domovino. Poleg skromnega zaslužka so izgubili tudi prispevke, ki so jih leta in leta plačevali v razne sklade. Tuje delavce odlašajo brez ozira na to, kako dolgo že službujejo v Franciji. Tudi na družinske razmere se ne ozirajo. Orožniki pridejo na dom vzamejo delavcu dovoljenje za bivanje v Franciji in v nekaj dneh mora zapustiti državo.

Francijo so po zakonu o tujih delavcih primorani zapustiti tudi možje, ki so si pred leti v industrijskih podjetjih toliko prihranili, da so si lahko kupili male kmetije. Vse leto so delali na kmetijah, na jesen pa so dobili sporočilo da jim bivanje v državi ne more biti podaljšano. Tudi oni dobijo kratek rok za vrnitev v staro domovino in so siromaki ob vse, ker kmetij nihče noče kupiti za primerno ceno.

Z zaslužkom so ob prisiljeni vrnitvi v staro domovino izgubili tudi prispevki ki so jih naši delavci plačevali leta in leta v razne sklade. Za starostno zavarovanje, za invalidnino in bolniške blaginje so plačevali na mesec po 50 do 60 frankov. Kdor dela v ka-

kem francoskem podjetju 15 let, ima pravico do znatnega znižanja vseh obveznih prispevkov. Na leto plačuje le po šest frankov, po 55. letu starosti pa ima pravico zahtevati pokojnino. Če pomislimo, koliko stotisočev tujih delavcev je plačevalo po 5. 10. in še več let prispevke v razne sklade, si lahko predstavljamo, kolike dobičke so imele te ustanove od tujih delavcev, ki se vračajo zdaj v svojo staro domovino. Nekateri slovenski rudarji so delali v Franciji že toliko let, da so se zanašali na skromno pokojnino. Vse te nade ji mje zdaj porušilo brezobzirno izvajanje zakona o tujih delavcih.

Novice iz naših ameriških kolonij

Cleveland, oktobra.

Tudi letos prirede ameriški Slovenci božični izlet v staro domovino, in sicer v 4 skupinah. Vse štiri skupine bo vodil potniški agent Hamburg Lloyd. Prvi varnik z ameriški Slovenci odpluje proti Evropi 5. decembra, drugi 7. tretji 12. četrti pa 15. decembra.

V Clevelandu je umrla znana slovenska pionirka Ana Fortunova, rojena Bradačeva, po domače Žagarjeva mati, stara 71 let. Doma je bila iz Marince vasi pri Krki, od koder je prišla v Ameriko pred 47 leti.

Zrtev avtomobilske nesreče je postal 21. letni Viktor Anžlovar, sin trgovca Antona Anžlovarja v Clevelandu. Peljal se je s tovariši z avtomobilom na nogometno tekmo in v bližini mesta Tiffina se je pripetila huda metna nesreča. Anžlovar je bil hudo ranjen in je v bolnišnici kmalu izdihnil.

V Indianapolisu je umrl Franc Luzar, star 46 let, doma iz Potovrha pri Šmihelu na Dolenjskem. V Ameriki je bil nad 30 let.

V Clevelandu je umrl Franc Krašovec star 70 let, doma iz Nove vasi pri Blokah. Na Stari Vrhiniki še živita njegova žena Ivanā in sin Franc.

V Indianapolisu je umrla Avgusta Perkovičeva, stara 37 let doma z Rake pri Krškem.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlj denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu Vršni vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune Belgija: št. 3064 64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94 Paris; Holandija: št. 1458-66 Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967 Luxembourg — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

PRAKTIČNI NASVETI

Uporaba slabe volne

Starih pletenih jopic, ki so že strgane in jih ne moremo več obleči, ne zavrzi, ker se da njih volna še vedno porabiti. Tako jopico sparimo, dobre niti navijemo v klopčič, slabe konce pa vržemo proč. Nato navijemo to še dobro volno na tenko desko ali lepenko. Deska naj bo dolga 60 do 70 cm, široka pa četrt metra. Ko smo volno na desko navili, jo na štirih ali petih koncih zvezemo tako, kakor so kupljene štrene zvezane.

Te štrene potem operemo v milnici, v mlačni vodi izperemo do čistega in obesimo na dve palici. Ena palica naj je za utež, da se volna zravna, drugo palico pa položimo med dva stola in postavimo na preprih, da se volna hitro posuši. Suho volno zvijemo v klopčič.

Tako oprano volno lahko porabimo za pletenje rokavic, otroških kopic ali oblekice, žemperje in slično. Če je volna zelo tenka, jo vzamemo za pletenje dvojno.

ZA KUHINJO.

Sirova juha na švicarski način. V vodo namočimo 20 dek suhega črnega in 20 dek belega kruha. Ko se je kruh dobro namočil, ga otisni. V kozi razbela mast in prepraži dve drobno zrezani čebuli. Na prepraženo čebulo deni otisnjeni kruh in ga tako praži približno 10 minut, nato osoli, po okusu popopraj, naričaj še malo muškatnega oreha, premešaj in zalij 2 in pol litra vode. Juha naj tako vre 10 minut, nato jo precedi in dodaj tri do štiri žlice narišanega bohinskega sira, žličico sirovega masla in zamešaj še dve stepeni jajci, nato daj juho takoj na mizo.

Makaroni kot predjed. V kozi razbela mast in na masti prepraži eno prav drobno sesekljano čebulo. Na prepraženo čebulo potresi tri deke moke. Ko moka samo malo porumeni, zalij z mlekom, da dobiš srednje gosto omako. Ta omaka naj vre 15 minut. Med tem ko omaka vre, pa skuhaj četrt kile makaronov. Kuhane ocedi, a jih ne polij z mrzlo vodo. Ko je omaka vrela 15 minut, jo pretlači skozi sito, in to zato, da ostanejo koščki čebule na situ in ne pridejo v omako. Pretlačeno omako osoli, dodaj malo narišanega muškatnega oreha, dva stepena rumenjaka in dve žlici narišanega sira. Drobno sesekljaj četrt kile kuhane svinjke gnjati. Zdj vse skupaj dobro zmešaj, in sicer makarone, omako in sesekljano gnjati. Kozo ali pred ognjem varno skledo pomaži stresi noter pripravljeno zmes, lepo razravnaj, gosto potresi z narišanim sirom, potem žlico drobtin, drobtine pokopaj z raztopljenim sirovim maslom, nato pa postavi v pečico, da po vrhu lepo porumeni. Kozo pa ne sme biti prepolna, ker jed v pečici zavre in lahko prekupi. Zato vzemi, ko pripravljáš to jed, malo večjo kozo ali skledo. Lahko daš tudi kot samostojno jed s solato na mizo.

Kavna krema. Skuhaj četrt litra zrnate kave brez cikoriije. V skodelico deni tri žlice te kave in zamešaj zraven žlico moke. Ostalo kavno pa zlij v lonec, dodaj 14 dek sladkorja, dva rumenjaka, dve jajci in mešaj tisto s kavno zmešano moko. Vse skupaj dobro žvrkljaj, postavi v krop in žvrkljaje skuhaj v gosto kremo. Ko je krema gosta, jo odstavi in še k topli primešaj 4 liste v nekaj žlicah raztokljene in dobro zmešane želatine. Nato postavi na hladno. Ko se je krema shladila, primešaj ¼ litra stolčene sladke smetane. Skledo pomaži z oljem, napolni jo s kremo in postavi v mrzlo klet ali na led, da se strdi. Daš z biškoti na mizo.

PRAKTIČNI NASVETI.

Kako preženeš črva iz lesenih tal. Tla poribaj z vročo vodo, kateri si dodala 5 žlic salmijaka (5 žlic na 10 litrov vode). Ko so tla suha, poskropi špranje s 40 odstotnim formalinom. Nato pomaži še s terpentinskim cvetom. Če so pa tla pobarvana, vzemi terpentinsko olje. Sobo, katero čistiš s formalinom, dobro prezračuj in jo vsaj eno noč ne uporabi za spalnico, ker je formalin zdravju škodljiv in ni ga dobro vdihavati. Zato delaj pri odprtem oknu in ko si gotova, okna hitro zapri. Okna pusti zaprta vsaj dve uri, po močnosti tudi čez noč, šele potem sobo dobro prezračuj. Vsa tu navedena sredstva dobiš v drogeriji.

Čiščenje madežev

RDČE VINO.

Bombaž. Madež izperemo s toplo raztopino Persila in ga dobro izplaknemo s čisto vodo ali pa operemo v topli milnici ali v razredčenem salmiakovem cvetu ali ga pa namočimo v vodikovim superoksidom in nato operemo z vodo, kateri smo prilili nekoliko salmiakovega cveta.

Platno. Madež izperemo s špiritom ali s Persilom ali ga pa zmočimo z vodo in držimo nad gorečo žvepleno nitjo.

Svila. Očistimo jo z vodikovim superoksidom kakor pri bombažu.

Volna. Madež izperemo s toplo milnico ali pa z razredčenim salmiakovim cvetom.

Belo volno pa zmočimo z vodo in držimo nad gorečo žvepleno nitjo.

RDEČILO.

Bombaž. Madež izperemo s toplo milnico (Persil).

Perilo (belo). Operemo ga v raztopini vinske kisline in izplaknemo s toplo vodo.

Platno. Kakor pri perilu.

Roke. Zdrgnemo jih s špiritom, nato jih pa umijemo z milom in izplaknemo s toplo vodo.

Volna. Kakor pri bombažu.

RJA.

Bombaž. Madež izperemo večkrat zaporedno v razredčeno raztopino citroneve kisline.

Gumasti predmeti. Izperemo jih z vodo in z žvepleno kislino (po osem kapljic na liter vode) ter izplaknemo z mlačno vodo.

Perilo (belo). Madež od rje izperemo z vročim limonovim sokom in izplaknemo z mlačno vodo ali ga pa izperemo z raztopino klorovega kalija.

Platno. Kakor pri perilu.

Svila. Madež namočimo z močnim kisom, pokrijemo s pepelom od drv in izplaknemo z močno milnico. Če gre pa svila ob barvo, je najbolje, da pustimo madež na miru, ker bo sicer samo še večji.

Volna. Kakor pri bombažu.

SADJE.

Večino madežev od sadja, zlasti svežih, odpravimo z raztopino Persila. Tudi sok belega kresnega gozdčica je imeniten pomoček za vse vrste sadnih madežev.

Bombaž. Madeže od svežega sadja na barvastem bombažu izperemo s Persilom. Madeže od kuhanega sadja namočimo čez noč v mleku in potem izperemo z mlačno vodo in milom. Na belem bombažu pa izperemo z madeže na belem bombažu pa izperemo z limonovim sokom ali pa napnemo bombaž čez posodo in vlivamo na madež krop ali vrelo mleko.

Perilo (belo). Madež takoj potresemo s soljo in ga potem zdrgnemo z limonovim sokom ali pa izperemo z vročim mlekom. Lahko pa tudi odmočimo madež najprej z mlekom in ga šele potem izperemo s špiritom, ali ga pa odmočimo najprej v mrzli, nato v vroči vodi in ga nazadnje zdrgnemo z vročim kisom ter izplaknemo, ali ga pa operemo v fiziološki vodi.

Platno. Kakor pri perilu.

Svila. Madež izperemo z razredčenim špiritom ali pa zdrgnemo z močno razredčeno citriono kislino in ga nato izplaknemo.

Volna. Kakor pri bombažu.

SADJEVEC.

Sveže madeže potresemo takoj s soljo in nato madež tako dolgo kuhamo, dokler ne izgine. Madež na barvastem blagu, ki ga ne smemo kuhati, pa namočimo s kislim mlekom in ga izperemo z mlačno vodo. Belo blago lahko tudi držimo nad gorečimi žvepleni nitkami.

SAJE.

Madeže od saj ne zdrgnemo, ampak saje previdno otresemo ali otkamo, potresemo madež s soljo in ga izkrtavimo.

SMOLA.

Bombaž. Madež namažemo z mastjo ali pa s sirovim maslom, nakar ga namilimo in izperemo izmenoma s terpentinom in z vročo vodo.

Platno. Madež namažemo z mastjo in zdrgnemo s kafirnim špiritom, v katerem smo raztopili nekoliko mila.

Svila. Madež zdrgnemo z mešanico etra in kloroforma, potresemo z belim bolusom, pokrijemo s pivnikom in polikamo z vročim likalnikom.

Volna. Kakor pri bombažu.

SVEČA.

Svečo najprej odpraskamo, nato pa polikamo madež med dvema pivnikoma, ali pa zdrgnemo madež s prav močnim špiritom, z bencinom ali pa z bencolom, kateremu dodamo nekoliko salmiakovega cveta oziroma kloroforma. Robove madeža pa odpravimo s kolinsko vodo.

Program radia Ljubljane

od 10. do 17. novembra

Nedelja, 10. novembra: 7.30: kmetijska ura: Preskaba mest z dobrim mlekom (Pavlica Franjo); 8.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 8.15: Telovadba (Soukal Ciril); 8.45: harmonika solo (Kokalj Alojzij); 9.15: prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 9.45: versko predavanje (p. dr. Roman Tominec); 10.00: balade (vokalni koncert Skvarčeve Antonije); pri klavirju prof. Lipovšek Marjan; vmes plošče; 11.00: koncert Akademskega pevskega kvinteta; 11.40: Judenburškim žrtvam v spomin; 12.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 12.15: baladna glasba v orkestralni obliki (radijski orkester); 15.00: plošče po željah; 16.00: gospodinjski nasveti: Spalnica in njena ureditev (Lazar Anica); 16.15: ura naše narodne glasbe (društvo »Tabor« in radijski orkester); 19.30: nacionalna ura; 20.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 20.15: martinovanje (veselo predavanje Pirnat Viktorija, Fantje na vasi, Kmečki trio, radijski orkester in šaljivi prizori); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: za ples in kratek čas (prenos iz nebotičnika).

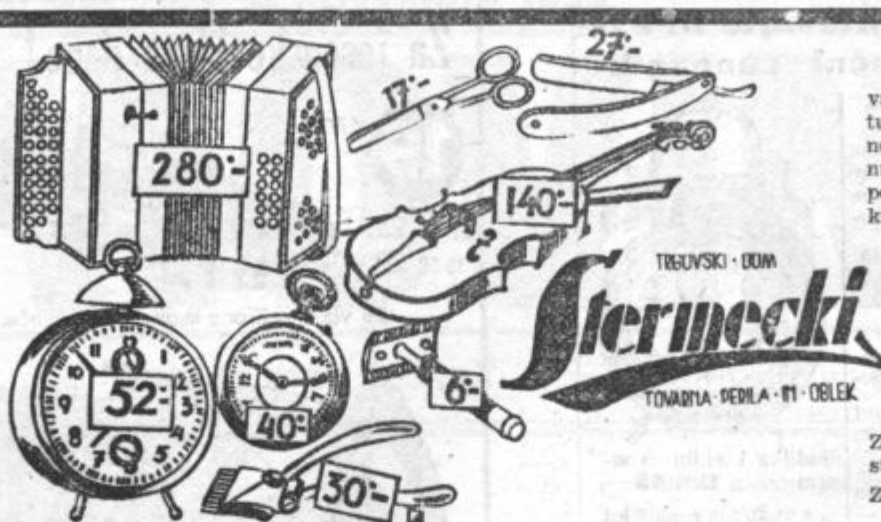
Ponedeljek, 11. novembra: 12.00: Sprehod po Balkanu (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: operni zbori (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: zdravniška ura: O mfofnjah v ožljju (dr. Bogomir Magajna); 18.20: Ravel: Bolero (plošče); 18.40: Dan miru (Olga Grahorjeva); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: Nacionalna ura; 20.00: koncert radniškega orkestra; 21.00: koncert godalnega kvarteta (Stanič Franc, Pfeifer Leon, Šušteršič Vinko, Müller Gustav); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: za ples in dobro voljo (radijski jazz).

Torek, 12. novembra: 11.00: šolska ura: spominska proslava Davorina Jenka (izvajala bo šola iz Cerkelj, vodil bo Lapajne Josip); 12.00: Slovenski skladatelji (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: slavni tenoristi (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Ronny jazz bo igral za ples; 18.40: filozofsko predavanje: Laotse (Fran Terseglav); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos opere iz Zagreba, v I. odmoru glasbeno predavanje Vilka Ukmarja, v II. odmoru napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

Sreda, 13. novembra: 12.00: pesmi in plesi iz zvočnih filmov (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: koračnice velikih mojstrov (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: otroška ura: L. Naredil si bom smuč (Zibel Janko); II. Storžek: Deklica z modrimi lasmi reši Storžka (člani radijske dramske družine); 18.40: pogovor s poslušalci; 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: koncert pevskega društva »Ljubljanskega Zvona«; 21.00: za zabavo in za smeh (Cimermanov trio bo igral, Bajde Ivan pa pel kuplete); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: narodne pesmi iz raznih dežel (radijski orkester).

Četrtek, 14. novembra: 12.00: sloviti virtuoz (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: Valček na valček (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Haydnova Simfonija 5 v D-duru (radijski orkester); 18.40: slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos iz Beograda; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: za oddih (radijski orkester).

Petek, 15. novembra: 11.00: šolska ura; 12.00: revija glasbil (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: opoldanski koncert (radijski orkester); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: O zakoniti odpravi plodu (profesorica

GLAZBILA

vseh vrst in
tudi ure, britve,
nože, škarje itd.
nudi tudi letos
po skrajno niz-
kih cenah

Dora Vodnikova); 18.20: slovite pevke (plošče); 18.40: delavsko predavanje: Med rudarji (Smersu Rudolf); 19.00: napoved časa, vremenska napoved poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: večer hrvatske glasbe (sodelovali bodo Ivan Franzl, prof. Marjan Lipovšek, radijski orkester in mandolinistični sekstet); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: odmevi iz raznih oper (radijski orkester).

Sobota, 16. novembra: 12.00: Ugibajte in uganite (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: okrogle in poskočne (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Na delopust vsi dobre volje (radijski orkester); 18.40: Pereča zunanje politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar); 19.00: napoved časa, vremenska napoved poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: pogledimo na Gorenjsko stran (sodelovali bodo Vodnik, člani radijskega dramskega studija, fantovski kvartet, šramel in plošče); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, spored; 22.15: pojoča žaga (Pino Muser) s spremljevanjem radijskega orkestra.

ZANIMIVOSTI

× **Avstrijska tvornica za municijo je zletela v zrak.** Dne 4. t. m. je prišlo do močne eksplozije v eni izmed zgradb smodnišnice v Blumau pri Dunajskem Novem mestu. Vzrok eksplozije ni znan, čeprav se domneva, da ga je iskati v kratkem stiku. Eksplozija je bila tako močna, da se je v bližini Leobensdorfa porušil dimnik neke tvornice. Zanimivo je tudi, da je dunajska potresna postaja izdala poročilo, da je ob istem času čutila močan potresni sunek v bližini Dunaja in je prosila, da ji ljudje sporočijo, ali kaj vedo o tem potresu. Potresni sunek je bil očitno povzročen od eksplozije v smodnišnici. Nesreča je zahtevala številne žrtve.

× **Kaj pomeni Abesinija in kaj Etiopija.** Neguševo carstvo je menda edina država na svetu, ki ima dve imeni, in sicer Abesinija in Etiopija. Beseda Abesinija izhaja od arabske besede *Habešija* in pomeni toliko kakor mešanica, ker je na tem ozemlju prava mešanica raznih jezikov in narodov. Abesinci ne vidijo radi, da se njihova zemlja označuje s tem imenom, ker mislijo, da je to ponižanje. Beseda Etiopija pa izvira od grške besede *Aithopia*, kar pomeni zemlja, kjer živijo narodi z zagorelimi obrazi. Uradno se abesinsko ozemlje naziva *Etiopija*.

× **Nova razprava proti redovnicam v Nemčiji.** Te dni se je začela nova razprava proti katoliškim duhovnikom in nunam zaradi tihotapstva deviz. Glavna obtoženka je predstojnica Gertruda Nikesova Sodili jo bodo v odsotnosti, ker se mudi v Južni Ameriki.

× **400letnica odkritja Kanade** V oktobru leta 1535. je stopil prvi beli človek na kanadsko tla. Bil je to Francoz Jakob Cartier,

ki je s svojimi ljudmi prišel na mesto, kjer je danes Montreal. Tod so se letos vršile velike svečanosti.

× **2000 oseb je ubila eksplozija.** V tvornici razstreliv v Langsavu pri Šangaju se je pripetila eksplozija in ubila okoli 2000 oseb. Zaradi strahovite eksplozije se ni podrla samo tvornica, temveč je popolnoma uničena tudi neka misijonarska šola z bolnišnico v njej. Med mrtvimi je mnogo bolnikov, skoraj vsi misijonarji so pa ranjeni. Dva kilometra okoli tvornice so vsa poslopja porušena. Guverner te pokrajine je odredil, da se 10.000 prebivalcev, ki so ostali brez strehe, začasno nastani po cerkvah.

× **Pobesnelec v letalu.** Znani sportnik Konecke si je v Detroitu najel za ponoči posebno letalo. V letalu pa je začel Konecke, ki je bil močno pijan, besneti ko norec: napadel je pilota in tovariša. Oba sta ga izkušala obvladati, kar se je sledečji posrečilo, in pilot se je tudi še pravočasno spustil z letalom. Letalo se je močno poškodovalo. Konecke je bil pa mrtev.

× **Švedska nima brezposelnih.** Poročajo, da je švedska prebolela svetovno krizo. V juliju je bilo le še 43.000 brezposelnih, a med njimi jih je bilo samo 13.000 zares brez dela. 30.000 delavcev pa je bilo vsaj delno zaposlenih.

Za smeh in kratek čas

ZDRAVNIKI MED SEBOJ

Na sestanku zdravnikov se pobaha mlad zdravnik: — »Gospodje tovariši, jaz imam zdaj dve čakalnici, eno za bolnike, v drugi pa čakam na bolnike jaz«.

RAZMISLJANJE

A: »Enako dežuje na poštenjaka kakor na lopova.«

B: »Da, toda lopov ima čisto poštenjakov dežnik.«

POČASI.

Snubec: »Koliko ste stari gospodična?«

Dekle: »Devetindvajset let.«

Snubec: »In koliko mesecev?«

Dekle: »Dvanajst.«

HUDA JE ČAKATI

Snubec: »Zakaj mi pa danes nečete obljubiti, da postanete moja žena?«

Izvoljenka: »Počakati morate še.«

Snubec: »Jaz bi že čakal, toda moji upniki nočejo...«

Listnica uredništva

Izseljenec. Zdaj je ni država, v katero bi se mogli izseliti z upom, da dobite delo. Ni gospodarska stiska samo pri nas, temveč tudi drugod po svetu. Vse države se otepljujejo priselencev in mnoge že dolgo časa v večjem ali manjšem številu vračajo celo take priselence, ki so bili že dolga leta zaposleni na njih ozemljih.

Zgornja Poljskava. Zal je tako nerazložno pisano, da nismo mogli dognati, kaj ste hoteli reči.

Zahtevajte brezplačni cenovnik!

Chrom anker ura, slična moderno gravirana
Din 36.-

Ista ura boljše
Din 60.-

Ista ura tenka
Din 95.-

2 do 5 let garancije.

Ista ura bolj tenka tetača na 8 kam. 1 let garancije
Din 160.-

Anton Kiffman
Maribor, 143

Specijalist za boljše ure.

Budilka z enim zvonom
Din 45.-

Ista budilka prima, 5 let garancije
Din 60.-

Ista budilka z dvema zvoncema prima, 5 let garancije
Din 75.-

Preprečite ozeblino tako v početku

Ce Vas roke ali noge začnejo srbeti ali peči, dodajte vodi toliko Saltrat Rodella, da dobi videz mleka. Če pomočite potem noge ali roke v to mlečno kopeli, bo sproščeni kisik prodril v znojnice ter pomiril in izlečil kožo in podkožno tkivo. Bolečine in srbečica prenehajo še pred potekom ene minute, krvni obtok pa se bo popolnoma obnovil in občutili boste največjo ugodnost. Kurja očesa se omehčajo tako, da jih lahko odstranite s koreninami, obtiski zacelijo, odstranite s koreninami, obtiski zacelijo, otekline pa izginejo. Nosili boste lahko čevlje za celo številko manjše ter hodili ves dan ali plesali vso noč z najugodnejšimi občutki. Saltrat Rodell se prodaja v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Nabavna cena je neznatna.

VOJASKA

Vojak, ki se mu pote noge, pride na zdravniški pregled s prošnjo, da bi smel še mesec dni nositi lahke poletne čevlje. Pisar je pa zabeleži v bolniško knjigo: »Prosi za podaljšanje poletnih čevljev«.

Za jesenske kišne dane!

19 27-30

31-34 25.-
35-38 29.-

Za vaše mališane kupite naše kaljače.

29

U našim kaljačama za kišne dane.

39

Za kišu i blatu kaljače Bata.

Bata

Vložne knjižice Mestne hranilnice v Kranju

kupim po ugodni ceni. Lahko tudi zamenjam knjižice Mestne hranilnice v Ljubljani za vložne knjižice Mestne hranilnice v Kranju. Nisem prekupec. Ponudbe pod šifro: »Tako je denar« na oglasni oddelek Domovine v Ljubljani.

MALI OGLASI

HUBERTUS

nepremojljiv 250.— Din, otroški s kapuco 145.— Din, trench.coath, impregniran, samo 420. Din, pumparce od 48.— naprej, dobite pri **PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14.**

POZOR MIZARJI

Napredni mizar uporablja samo patentirano posteljno tračnico (Bettschiene) »Kako«. — Prihrani si delo in čas. Brez zadolženja. Dobiva se v trgovinah z železnino: Schneider & Verovšek, Stupica, Breznik, Erjavac Zalta & Co., vsi v Ljubljani; Rok Arhar v št. Vidu; Omerza v Kranju; D. Rakusch v Celju in Andraschitz, Lotz v Maribor. 193

PRVOVRSTNO SADNO DREVJE

jablane in hruške, oddaja po zelo ugodnih cenah drevesnica Stopar v Velenju.

HIŠA Z DVEMA STANOVANJEMA

električno razsvetljavo, studencem, velikim vrtom novo zidano dvornico, pol ure iz Maribora, pripravna tudi za upokojenca, takoj na prodaj za gotovino. Cena 53.000 Din. Vprašati: Aleksandrova c. 42, Pobrežje—Maribor.

MLIN IN POSESTVO

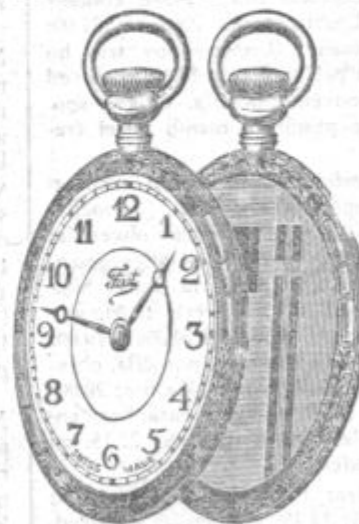
v Savinjski dolini na prodaj za ceno 70.000 Din. Potreben kapital 40.000 Din. Nastoj se izve v vseh poslovalnicah »Domovine«.

TOLAŽBA

A: »Rad bi ti predstavil svojo ženo«.
B: »Zakaj pa ne?«

A: »Rad bi ji dokazal, da se moti, ker mi neprestano očita, da sem najgrši človek na svetu«.

NOVOST! Samo Din 49.50

St. 62.300. Anker-ura Pravi švicar. stroj Dobra kvaliteta, lep kromirani okvir S pisano garancijo
Din 49.50

St. 62.301. ista s osvetljenimi kazalci in številnicami.
(Rad um)

Din 59.50

Zahtevajte cenik ki ga vam pošlje brezplačno in poštne preplate.

H. SUTTNER
LJUBLJANA 6

Lastna protokollirana tovarna ur v Švic!